

ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ИЗГРЕВ 2019“ С. ГОРНА БЕЛА
РЕЧКА

2019 ГОДИНА

*Читалище ИЗГРЕВ е гостоприемно отворено място за култура,
образование, здраве и взаимна грижа – за всички, които живеят в с.
Горна Бела Речка и за всички, които я посещават.*

Настоящият Отчет е разработена на основание чл.14, ал.1, т. 8 (доп. - ДВ, бр. 42 от 2009г.) от Закон за Народните Читалища, посл. изм. ДВ. бр.7 от 19 Януари 2018г.

Председател:

/Д-р Илко Асенов/

Секретар:

/Галина Иванова/

СЪДЪРЖАНИЕ

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ (ДЕЙНОСТИ)	3
ДЕЙНОСТИ НА ЧИТАЛИЩЕТО ПРЕЗ 2019 ГОДИНА СЪГЛАСНО ДЕФИНИРАНИТЕ ПРИОРИТЕТНИ НАПРАВЛЕНИЯ	4
АДМИНИСТРАТИВНИ И ОРГАНИЗАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ НА ЧИТАЛИЩЕТО ПРЕЗ 2019 ГОДИНА	10

I. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ (ДЕЙНОСТИ)

Основната цел на читалището е да създаде условия и да работи активно за равен достъп на местните хора и гости на общината до образователни, културни и здравни дейности – за достоен, смислен и качествен живот в селото ни! Основните цели и задачи, които си дефинираме са изброени по-долу.

1. Развитие на нови образователни практики и инициативи – без граници, които са насочени към деца и хора във всякаква възрастова група.
2. Създаване и организация на летни школи по изкуства – музика, театър, съвременно изкуство, кино, литература, фотография
3. Изследване и опазване на традиционното знание, свързано с местните уникални вкусове и продукти, местни сортове семена, традиции в градинарството и техники за багрене.
4. Изследване и описване на традиционните техники за строителство и техническите култури (коноп, типец), използвани в селото и региона.
5. Запознаване и опазване на богатството на гората, билки и диворастващи гъби, диви растения и плодове.
6. Запознаване на местните хора с водещите тенденции в света на здравословния и достоен живот, независимо от възрастта (функционална медицина).
7. Създаване на пространство за общуване, съпреживяване и споделяне на опит и знания.
8. Осигуряване на достъп до съвременни източници на информация.

За постигане на целите си, читалище „Изгрев 2019“ се фокусира в извършване на дейности в следните приоритетни направления:

1. Организация и поддържане на библиотека, читалня, видеотека и архив с целогодишен отворен достъп.
2. Развитие и организация на иновативни школи, работилници и летни училища, свързани с изкуства, природа, храна, здравословен живот, местни практики в строителството с естествени материали, рециклиране.
3. Организация на събития за запознаване с принципите на чистата, сезонна продукция на храни и насърчаване на местни производители.
4. Организация на събития по идеи на местни хора, свързани с дати, важни за селото и страната.
5. Създаване и съхраняване на музейни сбирки съгласно Закона за културното наследство.

II. ДЕЙНОСТИ НА ЧИТАЛИЩЕТО ПРЕЗ 2019 ГОДИНА СЪГЛАСНО ДЕФИНИРАНИТЕ ПРИОРИТЕТНИ НАПРАВЛЕНИЯ

1. НАПРАВЛЕНИЕ 1: Организация и поддържане на библиотека, читалня, видеотека и архив с целогодишен отворен достъп.

През изтеклата година продължи даряването на книги за целите на библиотеката. С цел фокусиране на колекцията на библиотеката, дефинирахме теми на насоченост на даряваните книги, от които приоритетно се интересуваме:

- Култура;
- Изкуства;
- Образование;
- Природа;
- Здравословен начин на живот.;
- Храна;
- Местни практики в строителството с естествени материали;
- Рециклиране.

Всяка седмица в почивните дни отделяхме време за подреждане и организиране на дарените книги.

Проведохме разговори по между си относно споделяне на идеи за функционирането на бъдещата библиотека имайки предвид, че основните читатели на библиотеката ще бъдат възрастни хора. Обсъждаме идеи за мобилна пътуваща библиотека, която да може да стигне както до възрастните хора, така и с възможност за пътуване до близките села. Имаме идеи за организиране на колективно четене за възрастни и деца. Обмисляме варианти за архивиране и създаване на база данни за книгите. Проведохме разговори с две издателства – Жанет 45 и Пан за партньорство и предоставяне по един брой от новоиздаваните от тях заглавия по темите, които ни интересуват.

2. **НАПРАВЛЕНИЕ 2:** Развитие и организация на иновативни школи, работилници и летни училища, свързани с изкуства, природа, храна, здравословен живот, местни практики в строителството с естествени материали, рециклиране.

Организирахме едно събитие в нова направление – **14 ДЕКЕМВРИ КОЛЕДАТА Е МИТ, КОЛЕДАТА Е РЕАЛНОСТ** - в изборната зала на училището се проведе работилница за коледни подаръци за малки и големи. Имахме възможност да изработим коледна украса от природата, коледна украса от стара книга, ръчно направен балсам с етерични масла. Опитвахме вкусни храни, приготвени от участниците, дегустирахме няколко вида билков чай и вина.

3. **НАПРАВЛЕНИЕ 3:** Организация на събития за запознаване с принципите на чистата, сезонна продукция на храни и насърчаване на местни производители.

Народно читалище ИЗГРЕВ 2019 беше партньор на Фондация за Нова Култура в организирането и провеждането на традиционния **ПРАЗНИК НА РЕКОЛТАТА 2019**. Събитието се проведе на 28 и 29 септември.

Събота, 28 септември, беше ден за работилница за хляб и дегустация на козя извара. Работилницата за хляб се проведе в къщата на Диана и Галя. Прясна пита, квасен хляб, хляб в подница...Това са само част от традиционните хлябове, които замесихме и изпекдохме заедно с помощта на жени от Бела Речка. Всеки си тръгна с комат от любимия току-що изпечен дъхав хляб.

Козята извара е уникален продукт на Горна Бела речка. Тя е част от живота на хората тук, откакто се помнят. На казана се срещнахме с местните хора, които правят белоречка козя извара по рецепти от техните майки и баби, и влагат своите лични умения. Опитвахме различни видове извара и различни рецепти за приготвяне на традиционни ястия с нея.

Неделя, 29 септември се състоя традиционния вече пазар с дегустации на местни продукти, обмяна на рецепти и семена, възможност да закупване на произведения от местните жители в техните градини зеленчуци, прясно приготвени през лятото козя извара, лютеници, сладка, мед, изсушени билки.

4. **НАПРАВЛЕНИЕ 4:** Организация на събития по идеи на местни хора, свързани с дати, важни за селото и страната.

Организирахме следните събития в това направление:

4.1. 22-24 ЮНИ ДА ПОСРЕЩНЕМ ЕНЬОВДЕН ЗАЕДНО!

Планирахме на 22 юни среща на отворени врати за разговор и споделяне на плана за работата на читалището до края на годината, събиране на книги, снимки, документи, спомени и вечерно кино – прожекция на филма PROJECT WILD THING, 2013, 83', Великобритания, на английски, със субтитри на български език в голяма зала. 23 юни, неделя беше ден за събиране на билки в планината. Планирахме и вечерна разходка в планината, с която да се свържем с началото на Еньов ден.

4.2. 20 ЮЛИ ВСЕОБЩ КУРБАН ЗА ЗДРАВЕ В БЕЛА РЕЧКА НА ИЛИНДЕН

Селото е отбелязвало този ден до към 50-те години на миналия век, след което традицията се е загубила. На този ден всички са се качвали на оброка на свети Илия. Оброкът се намира над селото, след първата „крива“ - така наричат завоите на пътя към Лакатник на местния диалект - и там се е приготвял традиционен курбан за здраве. Мястото е в букова гора, така че въпреки традиционните жеги, празникът е продължавал цял ден. Вечер всички са се прибирали по домовете си. За първи път от повече от половин век хората от Горна Бела Речка приготвиха отново традиционния курбан за здраве, мир и просперитет на всички присъстващи, всички хора от селото и техните семейства и всички хора по света. Този празник нямаше да бъде възможен без безрезервната подкрепа и желание на хората от Бела Речка – Краси, която даде идеята и пожела да закупи основните продукти и готви курбана, леля Пенка и леля Сийка – с хлябовете, които приготвиха специално за този ден и помощ в организацията, Елза и Вальо, които отвориха и се грижеха за казана през целия ден, Гошо, който поддържа и специално маркира пътеката до оброка и Иво и Божидар, всеки със своя принос в почистване и изработване на кът за почивка на оброка.

В 7ч сутринта на казана започна приготвянето на курбана. В 10ч всеки, който имаше желание и възможност, можеше да се присъедини към традиционното изкачване до мястото с оброка на свети Илия. В 12ч на казана курбанът се освети от отец Любчо, който отговаря за селото и прераства в раздаване на курбана и споделяне на храната, която всеки можеше да донесе ако желае. По идея на участниците спонтанно се организира раздаване на осветената храна на хора от селото, които нямаха възможност лично да присъстват на празника.

4.3. 8 СЕПТЕМВРИ ЛЮБОВ ЗА КУМАНА

Празникът малка Богородица е празник на нашата Камбана. През 2008-а година Камбаната на Горна Бела Речка беше възстановена от Фондация за нова култура заедно с местните жители и осветена на 8-ми септември.

На същата дата 2018 година нашият приятел и приятел на Бела Речка Николай Куманов или Кумана, както го наричахме приятелите, отлетя там, на небето. Ники доведе класическата музика в Горна Бела речка.

Посветихме им това събитие.

На 7-ми септември 2019, събота, в читалището приемахме дарени книги, разговаряхме и споделяхме идеи за архивиране и работа на библиотеката, пихме чай от прясна мента и сок от маточина, брахме планински цветя и украсявахме с децата голямата зала за концерта.

От 19ч в голямата зала на читалището, в навечерието на малка Богородица слушахме музиката, която Ники свиреше с цигулката и сърцето си. Музиката на душата - от Бах, Вивалди, Сибелиус, Джон Уилямс, Пиацола. Свириха приятели и колеги от Софийска филхармония, солист - Павел Златаров. В памет на Ники от 2020 година ще стартираме нова инициатива за деца от региона, които искат да свирят.

На 8-ми септември, неделя, от 11ч. на камбаната се отслужи водосвет за здраве и благоденствие на хората от Бела Речка и техните близки.

За по-лесно и достъпно изкачване до мястото на камбаната, седмицата преди празника успяхме да почистим и окосим подходите и мястото на камбаната, както и с незаменимата помощ на Иван и Иво – да възстановим дървения парапет.

5. **НАПРАВЛЕНИЕ 5:** Създаване и съхраняване на музейни сбирки съгласно Закона за културното наследство.

Не са проведени събития по това направление в отчетния период.

III. АДМИНИСТРАТИВНИ И ОРГАНИЗАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ НА ЧИТАЛИЩЕТО ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

Народно читалище „Изгрев 2019“ с. Горна Бела Речка е регистрирано официално на 25.04.2019 година на основание на проведено учредително събрание на 11.04.2019 с участието на 67 (шестдесет и седем) учредителя.

На учредителното събрание е гласуван годишен членски внос в размер на 24 (двадесет и пет) лева. За календарната 2019 година е гласуван редуциран размер на годишния членски внос в размер на 15 (петнадесет) лева. На учредителното събрание се гласува е от членски внос да бъдат освободени пенсионерите и жителите на село Горна Бела Речка.

На 20-ти май проведохме събрание в с. Горна Бела Речка.

До този момент членовете на читалището са 95 (деветдесет и пет) души.

Приходите за дейностите на читалището в рамките на първата година се формират единствено от членски внос и дарения. До сега от членски внос и дарения са събрани 514 (петстотин и четиринадесет) лева.

Със Заповед №225/11.06.2019 година на Община Вършец на Народно читалище „Изгрев 2019“ с. Горна Бела Речка е предоставено безвъзмездно право на управление за срок от 10 (десет) календарни години на 5 (пет) помещения от публична общинска собственост Кметство както следва:

- Голяма зала (салон) – за прожекции, концерти, лекции, дискусии, празници, събирания на общността и гости на читалището;
- Фоайе – читалня към библиотеката;
- Първа класна стая – за библиотека на читалището;
- Втора класна стая – за председателя и секретаря на читалището;
- Трета класна стая – за образователни работилници, семинари, изложби.

За идентифициране и разпознаваемост на дейностите и документите на читалището е разработено лого и изработен официален печат на Народно читалище „Изгрев 2019“ с. Горна Бела Речка.

От месец май 2019 година по време на активния сезон на територията на читалището може да се ползва безплатен интернет.

С цел улеснение за дейностите на читалището и на нашите членове, открихме банкова левова сметка на името на Народно читалище Изгрев 2019:

BG46UNCR70001523673011, BIC: UNCRBGSF.

Регистрирахме фейсбук страница **Изгрев 2019** на читалището, където публикуваме информация и отчети за всички инициативи и събития.

Направихме регистър с електронните адреси на всички членове на читалището и планираме регулярно да изпращаме информация за дължим членски внос, предстоящи събития, инициативи.

В края на 2019 година разработихме и представихме в община Вършец Програма за планираните дейности през 2020 година с цел при одобрение, нашата дейност да бъде включена в културния и финансов календар на общината. Разглеждането в община Вършец се е състояло на 30 януари 2020, на което е прието решение №62 за развитие на читалищната дейност за 2020 година на община Вършец.

Председателят Народно читалище „Изгрев 2019“ с. Горна Бела Речка присъства на състоялата се на 18 януари среща на председателите на народните читалища в общината.

На 19 януари се проведе отчетно събрание на Народно читалище „Изгрев 2019“ с. Горна Бела Речка, на което бяха представени дейностите и резултатите от работата през изминалата 2019 година.

Ангажираме се да ви информираме регулярно за всичко, свързано с дейностите на читалището.